

<http://www.rvo.nl/node/4013>

In het Entreprenasium zijn leerlingen eigen baas!

De positieve resultaten van het Technasium - uitdagend bètaonderwijs aan havo- en vwo- leerlingen - waren voor het Hondsrug College in Emmen reden om een vergelijkbaar programma te ontwikkelen voor (excellente) leerlingen binnen het alfa- en gammaprofiel.

Het Entreprenasium motiveert leerlingen om te gaan ondernemen en voor een vak te studeren waarvan ze het nut begrijpen. Het leren van lesstof vanuit een hobby of interesse is veel leuker en gemakkelijker.

Ondernemend leren

Het bijzondere aan het Entreprenasium is dat álle vo-leerlingen van het Hondsrug College in hun eerste jaar kennis maken met ondernemen en aan de slag gaan met zelfbedachte ideeën. In het programma 'Jij de Baas' kiezen de leerlingen een goed doel waarvoor ze een origineel idee gaan uitvoeren, alleen of met anderen. Zowel ondernemende als minder ondernemende kinderen krijgen op deze manier de kans om hun ondernemende ideeën uit te werken. Het Entreprenasium is het eerste initiatief in het voortgezet onderwijs waarbij ondernemend gedrag als vast onderdeel in het curriculum in klassen één tot en met zes is opgenomen.

Net als in de film

In het tweede schooljaar besluiten de vwo-leerlingen of zij willen deelnemen aan het Entreprenasium en doorlopen daarvoor een 'sollicitatieprocedure'. De leerlingen die deze richting kiezen, maken in hun tweede en derde leerjaar een eigen leerlijn. Ze kunnen met docenten en de schoolleiding onderhandelen over het 'vervangen' van reguliere lessen door eigen activiteiten, gericht op hun onderneming. Ze doorlopen dezelfde lesstof als hun klasgenoten, maar doen dat op een andere manier en leggen andere verbanden met het lesmateriaal.

Zo kan een leerling een Engelstalig reclamespotje maken in plaats van de les Engels te volgen. Een ander groepje leerlingen heeft een filmbedrijf opgezet. Een van hun opdrachten was het maken van een Duitstalige film. Aan het einde van het collegeblok moeten ze wel dezelfde doelen hebben behaald als hun klasgenoten die de reguliere Duitse les volgden.

Kees Versteeg: "Het programma dat de leerlingen doorlopen is projectmatig en neemt van onderbouw naar bovenbouw toe in omvang en complexiteit. De focus verschuift van

het aanleren van een ondernemende houding en ondernemend leren steeds meer naar ondernemerschap en bereid hen voor op het hebben van een eigen bedrijf”.

Ambitieuze schooltijd

Een belangrijk deel van het curriculum valt buiten het reguliere onderwijsprogramma. De leerlingen zitten wel in de gewone klas, maar hebben de mogelijkheid om twee dagen per week te besteden aan het EP. Door hun motivatie besteden ze er vaak nog meer tijd aan. Een voorwaarde is dat ze voldoende staan voor het vak en dat er overlegd is met de betrokken docent.

De Entreprenasium leerlingen koppelen de leerdoelen aan eigen initiatieven en bedrijven. Gemiddeld scoren ze een half punt hoger op ieder vak dan hun klasgenoten. Ieder jaar nemen er ongeveer 18 leerlingen aan deel. Inmiddels is er een coöperatieve vereniging van 10 scholen opgericht, die het Entreprenasium-concept verder ontwikkelen. Er zijn bepaalde kaders geschetst, maar de invulling van het curriculum blijft wel de verantwoordelijkheid van scholen zelf.

Wat kunt u leren van dit project?

Het concept van het Entreprenasium is goed overdraagbaar naar andere vo-scholen.

Contact

Hondsrugcollege: de heer [K. Versteeg](#), telefoon 06-814 351 22
www.entreprenasium.nl

Dit project ontving subsidie voor het overdragen en uitrollen van de ontwikkelde best practice (uit de regeling ONO Uitrol Best Practice 2012).